

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre . . . 3 " — "
Negyedévre 1 " 50 "
Egyea szám 10 kr.

HALADÁS

Hirdetések díja:

4 hasábos petsor 5 kr.
Nyilttérben . . . 20 kr.
Bélyegdíj egyes hir-
detésnél . . . 30 kr.

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztési iroda:
Főter 5. sz. a., hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Megjelen:
Szerdán és Szombaton.

Kéziratok:
Vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pérczek
hirdetések és reclamatiók ide intézendők.

Előfizetési felhívás.

Lapunkat időközben inditva meg, e miatt az előfizetési idő is csonkán maradt, miután a félév november hó 14-én az 52-ik számmal lejár. — Az előfizetés rendbehozatala végett tehát a csonkán maradt egy és fél havi időtartamra kiegészítésül új előfizetést nyitunk: November 15-diktől December végéig 75 kr.

Egy negyedév hozzácsatolásával 2 fr. 25 kr.
Fél év hozzácsatolásával 3 fr. 75 kr.

Előfizetések eszközzésére legcélszerűbb a postautalványokat használni.

A „Haladás” kiadóhivatala.

A kolosvári iparmű történelmi kiállítás ügyéhez.

A „Kelet” november 14-ki számában Sz. Gy. ur panasza fakad a Kolosvárt rendezendő iparmű történelmi kiállítás ügye iránt tanusított köznyősségért. Szemére veti a közönségnek hogy saját érdekét nem fogja fel, és saját magának ellensége az által, hogy a haladás, az előretörékvés iránt teljesen érzéketlen, s kimondja az ítéletet, hogy oly ország-rész lakosságának, a melyben az egyesek nem értik, hogy mire jó egy nyers ipari — anyag kiállítás, hiába való a tanács, hiába való a segítség.

Szemére veti a közigazgatási tisztviselőknél, hogy az ipar emelése iránt tartozó köteleességeket nem teljesítik, s mellesleg oda veti. mint ha ezeknek csak gyűlések tartása, jegyzőkönyvek készítése és választások rendezésére lenne gondjuk.

Mindaz igaz, a mit Sz. Gy. ur az ipar fontosságáról, annak jövőjéről, s fejlesztése iránti köteleességünkről szoll.

De a milyen igazak ezen vallott s minyájunk által követett elvei, ép oly alaptalan vádja az egyesek és a közigazgatási tisztviselők ellen, ép oly felületes és indokolatlan ítélete említették ellen.

Ha hibát keres, keresse a dugulást a forrás eredeténél, ha ítéletet hoz, terjessze ki vizsgálódását minden irányba, s ítéletének súlyát oda irányozza, hol a valóságos hiba van.

Nem lehetünk közönyösök oly ügy iránt, melyről jó formán tudomásunk sints; nem lehet hanyagsággal, avagy közömbösséggel vádolni hivatalos testületeket ott, hol hazafias és buzgó működésükre tér nem nyitattik.

Sz. Gy. ur általánosságban mond-

ja ki ítéletét úgy az egyesek, valamint a hatóságokra, de jaj volna szegény hazánknak, ha ítélete igaz volna.

Miért hozott dicsőséget a bécsi világverseny hazánkra, holott nagyobb szabású követelésekkel lépett fel, mint e partiális kiállítás s emennél távolabb, nehezebben hozzeférhető volt?

Azért, mert tapintatosan volt rendezve, a versenyző közönség előtt annak programja az utolsó részletekig fel volt fejtve, s a kiállító tudta mit, miért és hogyan tegyen.

Nem e ki fejtettük minden erőnket, képviselve volt minden kincsünk, minden tudományunk, minden ügyességünk, s méltóan meg állottunk Europa előhaladottabb nemzetei mellett Szintügy fényes bizonyosságát adták előretörékvésünknél Kecskemét és Szeged.

És sikerül a Kolosvári kiállítás is, pedig valljuk be őszintén hogy a rendezés körül nem jártak el elég tapintatosan s annak köztudomásra juttatására a kínálkozó utak sem voltak igénybe véve, a közönség hallott ugyan valamit, hogy Kolosvárt kiállítás lesz, de teljes tájékozást az iránt nem nyert.

S még is a tudósítások épen arról értesítenek, hogy a hiányos értesülés dacára, az egész országrész siet bemutatni terményeit, kézműveit, gyártmányait.

Idő előtti volt a vád, melyel a közönség a hivatalok illettek, regisztráljuk tehát a nyilvánosság előtt, hol a vád emeltetett, hogy az méltatlanul sujtotta hazarészünk polgárait, s adjunk e téren kifejezést azon meggyőződésünknél, hogy nemzetünk és népünk igen is fogékony saját haladására és előretörékvésére iránt azon munkálkodni képes, ez által rehabilitáljuk magunkat a nyilvánosság előtt. — Elhamarkodottan pedig ne ítéljük el magunkat, mert más, főleg ellenségeink ítéletéknél, a beismerést könnyen bizonyítékul használhatják fel.

— A mozgositás ügyében jól értesült „Westung. Grenzbeite”, katonai körökből értesül hogy a Gácsországban állomásozó összes ezredek tisztjei tegnapelőtt egész váratlanul parancsot kaptak, hogy ezredeikhez haladéktalanul visszatérjenek. — Különböző ez intézkedés céljából és jelentőségéről különféle hírek szárnyalnak.

— A határvidéki vasut ügyében f. hó 21 lesz a minisztertanács, melyben a magyar kormány álláspontja röviden, a következő: A határvidéki vasut a magyar állam vagyona s annak jövedelme állami jövedelemnek tekintendő. A határvidéki töke azonban nem csupán pályaeépítésre, hanem más költségek fo-

dezésére is kell, hogy szolgáljon s bizonyos százalék leend megállapítandó az utóbbi célra. A megállapítás azonban nem tartozik a határvidéki pályá ügyéhez — hanem legfelsőbb határozattal a parancsnokság útján fog elintéztetni.

Phlippovics tábornok a „Bud. Corr.” szerint ma hosszabb ideig tanácskozott Tisza miniszterelnökkel. Most kiválólág az örvidéki alap felosztása kulcsának megállapításáról van szó, illetőleg hány százaléka fordítassék más célokra mint vasutépítésre. A horvát képviselők kivanalmi szerint ezen összeg kezelendő a horvát parancsnokság, vagyis az örvidék bekeblzése után a horvát kormány által, miután azon célok, melyekre ezen összeg fordítandó, autonom ügyekre vonatkoznak.

Párisi apróságok.

G... úr, a legismertebb párisi inynnezek egyike, darab idő óta rendkívül komor és levert, volt egy kitünő szakácsnéja kit annyiszor el akartak csábitani szolgálatából, hogy a gourmand utóvégre nőül vette, gondolván, hogy így örökké magához csatolja a jeles főzőnőt. De őh szerencsétlenség! Mióta a szakácsnő G... aszszonyyá vált, nem bírható többé reá, hogy főzőkanalat vegye kezébe.

Francia képviselői körökben kering következő történetke:

A kamara megnyitásának napján föltűnt a kamarai szolgák egyikének egy paraszt, ki ökröt vezetve kötélen, a parlamenti épület szomszédságában foglalt helyet.

— Vár ön valakire, barátom — mondá leereszkedéssel a szolga.

— Igen, várom a mi képviselőnket. Ön megmondhatná neki, hogy két választója szeretne vele beszélni.

— Hogyan, hiszen én önön kívül csak ezt az ökröt látom itt?

— A másik — viszoná naivul a paraszt — a vendéglőben van.

Egy bonapartista lap, bizonyítgatni akarván, hogy a köztársasági sajtó a hadsereg ellen izgat, következő sorokat idézi a Vengeur ezimu republikánus lapból:

„Kikalakították áz első köztársaságot császársággá? A katonák.

„Kik döntötték Waterlooán Franciaországot a szerencsétlenségek örvényébe? A katonák.

„Kik tették a második köztársaság helyére a császárságot? A katonák.

„Kik követték el a decemberi 2-iki államcsinyt? A katonák.

„Kik döntöttek bennünket szerencsétlenségbe Sedánán? A katonák.

„Kik adták át Párist márczius elsején az ellenségnek? Kik akarták lefegyverezni ugyanazon hó 18-ikán (1871-ben)? Kik tartják ostromállapotban ma? A katonák, mindig a katonák!”

B francia kamara egyik utóbbi üléséből:

Ellenzéki szónok: „Igen, a hatalom polczáról azonnal le fog bukni a miniszterium, ha”

Egy hölgy, ijedten fordulva a

karzati szolgálóhoz: Az istenért, honnan fog lebukni a miniszterium?! Egészen új kalapom van; nem szeretném, ha baja történnék . . .

— A török sebesültek javára lapunk szerkesztőségéhez bejött

1) mult számaink szerint 919 f. 83 kr.
2) e szám „ 22 f. 01 kr.

összesen: 941 f. 84 kr.

Az ezentul bejövő nagylelkű adományokról e rovat alatt rendez kimutatást fogunk vezetni.

A csatatérről.

Szentpéteri hírek szerint Kars novb. 18-án reggel 8 órakor tizenkét órai küzdelem után megostromoltatott, és bevétellett

Szentpétervár, f. hó 14-én előrsi csatározások estek a Sumlából Ozmánbázára vezető uton. F. hó 15-én összestűzések voltak Sobenik és Kazelovo körül; az orosz huszár-előrsők eleinte a Lom tulpartjára szorítottak, később azonban ismét helyreállították Kazelevo előtti előrs-vonalukat, miután a törökök egy heves lovassági támadás elől meglepetten vonultak vissza Sobenik körül megerősített állásaikba. A fonaseff kozákvezér, elűzte a törököket a Rosalisa szorosból megkerülvén a moragaiduki török erődöt, elfoglalván egy nagy kétszersült készletet s felgyujtván a török tábornok Skobelev tbc. f. hó 16-án éjjel, egy granátforgácstól ismét erős zuzódást kapott, mindazáltal nem szűnt meg a hadállásokban vezényelni.

Konstantinápoly, nov. 8-án „Havas” jelenti: Az oroszok ujra megtámadták Erzerumot; az eredmény még ismeretlen. Szulejman pasa jelentéktelen osztorozásokról jelentésez Kacelovo és Kuslubey körül. A Sipka szorosban az ágyuzás még folyton tart. A 10 konstantinápolyi képviselő kiegészítésére történt meg a választás. Megválasztott négy örmény keresztény és 6 muzulmán, az utóbbiak közt Sadyk pasa is. A kamarák megnyitása legközelebből várható.

Konstantinápoly, nov. 18. Egy hivatalos távirat megerősíti, hogy azon orosz osztály, a mely Berkovácot rövid időre megszállotta volt, onnan a megerősített török csapatok által ismét kivettetett. Mehemed pasa inspicálta Nist és Sarkiöt s pénteken Szófiába érkezett.

Krakkó, nov. 18. Oroszországból jöve tegnap számtalan vasuti kocsi haladt itt át hajóhidhoz szükséges anyagokkal és bádofedeles sátrakkal. — Orosz Lengyelországban dec. 15-ére újabb ujonczozás van elrendelve.

Berlin, nov. 18. A „Nat. Ztg.” szerint Vilmos császár, mint a Kaluga orosz ezred parancsnoka, ez ezred ezredésnek az ellenség előtt kifejtett vitézségért járó legmagasabb porosz katonai érdemrendet a „pour le mérite” rendjelet adományozta.

A szultán és környezetében uralkodó hangulatról legujabban szárnyalt hírek tulzottak voltak, annyi azonban tagadhatlan, hogy irányadó konstantinápolyi körökben nagy zavar uralkodik, mi nem csekély mérvben gátolja a viszonyok üdvös fejlődését. Minden nappal melylyel az általános orosz roham

Plevna ellen késik, bizalomteljesebbé lesz a hangulat Konstantinápolyban, mint-hogy Mehemed-Ali hadserege rövid időn elég erős lesz Plevna felmentésére. — A török hadügyminiszter e mellett elrendelte, hogy ujoncozás tartassék 300,000 ember erejéig s bár a számból végül nevezetes levonás is fog történni, nem vonható kétségbe, hogy a hadügyminiszter lázas sietséggel dolgozik, hogy elláthassa a birodalom minden zugában tömegesen jelentkező önkényteseket a kellő fegyverzettel és ruhával úgy, hogy Törökország a csapatok kiállításában minden fogalmat és várakozást felülmúló képességet fejt ki.

Skobeleff megsebesüléséről távirják a bogoti főhadiszállásról, hogy a f. hó 14. és 15-ke közt lefolyt csatában a Zöldhegyen vakmerősége folytán kapta Skobeleff tábornok a könnyű sebet. Tíz napon át ugyanis folyvást az előőrsi vonalban tanyázott Krisin előtt, Brestovactól északra; ott fogadta látogatóit is pedig a golyók egyre fűtültek körülötök, úgy, hogy több szárnysegéde elesett, vagy megsebesült. Skobeleff alól öt lovat lőttek ki s magát könnyen megsebesítették.

Ozman pasa, a „Standard” levelezőjének állítása szerint, ki csak a napokban hagyta el Plevnát, még legalább hat hétre, tehát újévig el van látva élelemmel s így a kiéheztetésre fektetett orosz számítás aligha hamisnak nem tűnik ki, pedig a régi hirdetett általános roham sem kezesgetett semmi sikerrel.

A Lom és a Jantra között szintén kedvezően állanak a viszonyok a törökökre nézve. A porta utóvégre elismerte annak szükségét, hogy a rasgradi és a balkáni hadsereget egy fővezérlet alá helyezze s fővezérévé Szulejman pasát tegye. A két sereg egy idő óta különben is közös terv ezert működik. — Ázsiában Heiman és Tergukaseff hadai nem képesek sokáig kitartani az erzerumli zord magaslatokon s vissza kell vonulniok minél előbb a szonghanli hegyen túl, mert a tél beálltával élelemmel nem képesek magukat ellátni.

A török sebesültek számára

Tek. Veress Dénes ur, a ki minden szépnék és jónak előmozdítója küldött szerkesztőségünkhez tegnapelőt, 22 f. 1 kr. ez összeg a beküldő ur és Tek. Szentpéteri Antal ur szüretjén gyűlt egybe, a következő uraktól:

Szentpéteri Antal 10 frt. Gadó István 1 frt. Derzsi Károly 40 kr. Ersek Lajos 50 kr. Mezei István 1 frt. Weress Antal 30 kr. Nagy Albert 80 kr. Weress Dénes 2 frt. Barabás Albert 40 kr. Soos Mihály szőlőmives 50 kr. Buzogány Mózes 1 frt. Buzogány János 1 frt. Zenedszek 1 frt. A Szentpéteri Antal szüretjén gyűlt 2 frt. 11 kr. összesen 22 frt. 1 kr.

Fogadják nemeslelkű adakozók hála köszönetünket.

A választásokról.

II.

A kellő képzettséghez mulhatatlan szükségletnek második helyen a gyakorlati képességet jelöltem meg, tettem ezt pedig azért mert a kir. igazgatási hivatalnokok minőségére nagyon is alkalmazható azon társadalmi szabály hogy a legnagyobb ész adomány sem tesz valakit képessé a sikerre gyakorlatiasság nélkül.

Nagyon helyesen jegyzi meg egy practikus angol író, hogy nem elég az igazdolgot végezni hanem a kellő időben helyen és módon szükség azt elvégezni, hogy a várt eredményt előidézze.

Nagy Frigyes tette azon megjegyzést II. Józsefről hogy mielőtt az első lépést megtette volna mindig a második lépést volt szükség megtennie. Egy szóval a társadalmi szabályok szerint igazarad az, miképp minden tehetségek

koronája a zozan ész. Hasztalan a leg-szobbb theoriai készütség gyakorlati képesség nélkül, — a mely közigazgatási közeg nem azon ponton kezdi vizsgálni az elintézendő kérdést — mely annak nyitjára vezet.

Valamely eredmény előidézésére nem indul meg éppen azon ösvényen, mely a czéhoz vezet, — s egy általában nem bír elég gyakorlatias felfogással teendői elintézésére nézve, bizon az mindég csak sántikálni fog hivatala ügyeivel, a vég-rehajtandó intézkedéseket félszeg eredményre juttatja, akkor érkezik a rablás meggátolására mikor az már végre lett hajtva — s az előre tervezett emberölést megakadályoztatni kívánván legalább is ütlegetek kap maga.

Társadalmi szabály miképp siker nem lehet ott hol nincs határozottság.

A jó közigazgatás a siker által van igazolva.

Egy Torda megyében hosszasan főbirói hivatalt viselt már néhai bátyám uram a jó közigazgatási tisztviselőt írta le nekem s úgy jellemezte, hogy; a jó közigazgatási tisztviselő nem ismeri azt a Bach korszakban meghonosodott eszmét: schieber — nem intézi el a numerust, hanem az ügyet — s hogy eljárása mindig sikeres legyen egy nagyon egyszerű elvet követ — felesleget nem rendel, de ha valamit megrendelt azt okvetetlen teljesíteti — nem fenyeget senkit olyannal a mit aztán meg nem tehet, de ha fenyegetése daczára engedtelenséget tapasztal; — fenyegetését exequálja pontosan.

(Vége köv.)

Levelezés.

Kocsárd 1877 nov. 16

Tisztelt Szerkesztő Ur! Nem akarván magamnak az alább elmondandó sérelmekért más uton elégtételt szerezni, boeses lapját bátorokodom igénybe venni, hogy a nyilvánosság előtt sujsam ama visszaéléseket, melyekkel már két helyen találkoztam, a vásári marha utlevelek kiszolgáltatása körül. Fájdalom egyik hely Kolosvár, melyet ma is haza részünk fővárosának, első városának tartunk, s hol az ember elvárná, hogy a hivatalos teendők, gyakorlása más helyiségeknek példányképpül szolgáljon. Fájdalom mondom, hogy nem így van, mert e nagy városban, melynek jelentékeny vásirai vannak a barom czédulát egy helységben írják, s mint ezt az e hó elején tartott országos baromvásár alkalmával is tapasztaltuk, az őrt álló városszolga a czédulát irató közönséggel gorbáskodik, s azokat külön díjért bocásátja a czédula író hivatalnokok elé.

A másik hely, hol visszaélést tapasztaltam Felvincz, hol az utóbbi vásáron nem átalotta egy hivatalnok egy tehéért és borjáért 54 krt. venni. Nem képelem, hogy ezt minő tariffa alapján tette, s bizton hiszem, hogy visszaéléssel zsarolta.

Orvosolni kell e bajokat ily sanyaru életviszonyok között, mint a mostani ha az ember a hivatalos eljárás igénybevételénél zsorolásnak van kitéve, elvesziti bizalmát a hatóságok iránt, ezek viszont elveszítik tekintélyüket.

Legyen e nyilvános felszólalásom az illetőknek intés, ismétlődés esetén a felsőbbség segélyét fogom igénybe venni.
R . . . E . . .

Közigazgatási bizottságunk ülése.

Igérünkhez képest a többi referensek ügyeiről is megemlékezünk.

Alispán Miksa Elek october hóról szóló jelentését egész terjedelmében közöljük. Belügyminiszter sürgeti az egerbegyi szolgabíró és főjegyző ellen fegyelmi ügyek befejezését. Az intézkedés megtétele, Urán Simion hátonaságból

elboesáttatik, a gyám bizottság megalakítása 1878 jan. hónapjáig elhalasztatik.

Demeter Zs. elővezetett elleni felirat kérelme elutasított; egyuttal határozott a belügyminiszterhez, felvilágosításul, hogy a Demeter panasza folytán megindított fegyelmi ügyek azért nem fejezhetők be, mert panaszló ki nem hallgatható. Báská Dumitru, Oara Péter, Szurrea Vasilika katonaságból elboesáttatnak; a Birlea Dávid, Popa Vasiliától felhajtott 20 frt. kincstári átalány felterjesztett, Demény Alberttől a illeték fel nem hajtható. Az árvaszéki pénztár rendben tálaltatott. Tarsály ábor helyett a fegyelmi ügyek vizsgálatára Nagy Imre küldetik ki. Todea Nicolájnak kivételes nősülési engedély adatik. Az Almási ellen hozott fegyelmi határozatot belügyminiszter helyben hagyja. A gyéresi indóházhoz vezető ut megcsináltatása is a jogi kérdés tisztázása megrendeltetett. Főjegyző az egerbegyi koresma regále ügyében felvett 50 frtot visszafizeti s munkálatai díjazásáról lemond.

Tiszti ügyész Bartha Gergely előadása alapján Czop Jákob folyamodását az egresi havas zárlata ügyében elveti; muncseli Nyikula Andre és társai Harda Philip bíró elleni folyamodása elvetetik. Betegh Ferenc és Nagy József közti ügy felszerelés végett alispánnak átadatik. Ambrus Miklós folyamodása ügyében felvilágosító felirat határozatot. Simándi András és Ferenc Gyorgye malom árok ügyben, a szolgabírói határozat hagyatott helyben. Fülep Mihály és Gyéresi Moldován Juon közti ügy kiegészítés végett szolgabírónak kiadatik. Tunyogi Jánosné ügyében alispáni intézkedés helyben hagyatik; Fenesán Todor és Simon Abraham, közti ügyben alispáni határozat helyben hagyatik; Gaszner S. folyamodása Veres D. ellen elvetetik. Csobán Vazul körjegyző ellen hivatal vesztés iránt hozott alispáni határozat, a fegyelmi választmánynak kiadatik. br. Weselényi Polixena folyamodványa a felső-Podságai koresmaügyben kiegészítés végett visszadatott. A mézskői iskolai erdő ügy kiadatik tiszti ügyésznek vélemény adás végett.

Adófelügyelő Fellner Iván jelentése october hóról tudomásul vétetett Fülep Mihály 11 frt. fényüzési adójából 7 frt. töröltetett. Pap Gyula 22 f. fényüzési adója töröltetik. Méses 317 f. 77 kr. adó elengedésbe reszesült. Kocsárdon 25 f. 77 1/2 kr. adótöröltetik. Macskakő 45 f. 47 1/3 kr. földadója töröltetik. A következő birtokok eladásra engedélyoztetett: Bonta Juon, Moldován Pantye, hagymási Bács Todor; p. egresi Jakob Todor p. egresi Muntján Kreesun; magyarosági Popa Nutz; magyarosági Popa Juon; p. egresi Boloja Todor; magyarosági Nap Antonie; magyarosági Derebán Péter hagymási Nutz Juon; hagymási Dumitru Juon; magyarosági Popa Alexa; magyarosági Munkáts Ignázt; magyarosági Szarv Vaszi. Rozmán Jakob folyamodványa adófizetésre időhaladék adatott. Kis-Bánya, Hagymás, P.-Egres, R.-Egres, Szurduk és Bikalat községekből mintegy 80 f. adó töröltetik. Nedesán Stefan 2 f. 40 kr. adója töröltetett. Csaszgezből 3 f. 68 kr. adó, Berkes, Bikalat, Szurduk községekből. 13 f. végr. költség töröltetett. M-Czikud, Egerbegy községekből 8 f. 14 kr. végr. költség töröltetik. Felvinczről 123 f. 88 kr. földadó töröltetett. Jancsó Károlyné adótartozási ügyében az írományok kiegészítés végett a tordai tanácshoz áttétettek. M.-Pete, Soospatok, O-Dellő, Sz-Margitta, M-Uj-falu, Uraly, K-Ikland, M.-Kapus és Méses községekből több adó töröltetik. Neuschloss Filip kérelme 280 f. adó elengedésre iránt kiadatott adófelügyelőnek. —

Törvényszéki Csarnok.

(Végtárgyalások nov. 17.)

Elnök: Dr. Damokos Antal, bírák: Barabás József, Abt Ernő; kir. ügyész: Csekme Béla; jegyző: Nagy Albert; védő ügyvéd: Nagy Mihály; vádlott: M. Sályi gazdatiszt Apor Péter.

A Gábosi János hátrányára elkövetett emberölés büntényének tényállásdoka következő:

Folyó évi Sept. 4-én vádlott M. Ludasra szándékozott menni, mielőtt azonban elindult volna értésére esvén, hogy a Márton János által kezelése alá adott 16 drb. ökröknek egyik felügyelője — béres Gábosi János már két nap óta a falu koresmájában korhelykedik, s így a falutól távol tanyázó ökröknek kellő fel nem ügyelése és két nap óta meg nem itatása miatt azok veszélynek vannak kitéve. A M.-Ludasra elkészített szekerevel azon szándékkal ment a koresmához, hogy a tobzodó bérest szekerére ülteti, s az utjában eső tanyához kiviszi. A szándék egy eselédjével is humanusan eljáró ember szándéka volt! Azonban az méltánylatra nem talált. Ugyanis szépen felszollította Apor P. bérest a koresma ablakán keresztül a kijövetelre, de az, a helyett, hogy engedelmeskedett volna, fenyegetőzni kezdett. Apor a koresmába ment be — a hol még többen is voltak s ezek között Gábosinak anyja — s Gábosit (ki felett miut alárendeltje felett fenytési joggal bírt) vállon fogva, a szobából kifelé kezdte taszigálni, erre a különben is mámoros állapotú béres Aporra támadt, kapuját lehasogatta; — mire Apor még jobban felindulván: egy keze ügyében eső botot ragadott fel, s ezzel úgy fejbe vágta a bérest, hogy az 3 óra mulva meghalt.

Vádlott a tény részben beismerte, — azt azonban határozottan tagadja, hogy a bottal a bérest ütött volna, állítván, hogy a botot éppen Gábosi ragadta kezébe, s ő azt kiakarván venni kezéből — meglehet a dulakodás közben véletlenül történt a bottal a halálos ütés.

Két tanu egygyező vallomása azonban az ellenkezőt constálta.

A kir. tszék a kir. ügyész részéről tett indítványal megegyezőleg vádlottra nézve a büntény tárgyi és alanyi tényálladékat a bprts. 262. 263. 269 § ni értben, igazoltnak találván, vádlottat a btk. 140 §. minősítése szerinti emberölés büntényében bűnösnek mondotta ki, s ezért vádlottat — tekintetbe véve a mellette szóló számos enyhítési körülményeket — a btk. 142 §. alapján, alkalmazva a bprts. 286 §-sát 2 évi s. börtönre ítélte.

Védő ügyvéd felhívást jelentett; egyszermind a kir. tszék. kinyilvánította, hogy vádlott ügyét a maga részéről is azon ajánlattal fogja a felsőbb bírósághoz felterjeszteni, hogy az e törvényadta enyhítési jogánál fogva a büntetést 1 évre leszállítsa.

(n.)

Vezető: Hannenheim Károly, bírák: Sulutz Dénes, Abt Ernő, jegyző: Máthé Albert, kir. ügyész: Csekme Béla, vádlottak: Fodor Dani, Bozsodi József, Farkas Feri és Farkas Lőrincz.

Vádlottak alakjai különös csoportját képezte Tordaváros mákvirágjainak, vadlodi petroleur emlékeket költöttek fel önkéntelenül; kiknek szereplésük távol a politika terétől ezuttal csak egy magtár tartalmának megkönnyítéség terjedt.

Vádlottak egyike téglavető cigány másika foglalkozás nélküli magánzó, míg kettő a művészi osztályt képviselték, lévén ők: Tordavárosának alsóbb rendű zenészei. — Sajnálatos jelenség hogy ily fiatal munkaképes erőket a dologtalanság egyesítve rokon gondolkodás modjukat, apróbb kiháásaikkal terhelt előéletüket gyakori pálinka melletti barátságos összejöveteleiknél őszinto vallomásokkal leplezték le. —

Idei mártius havában egy ily össze-

jövetel alkalmával szesz italok tulajdosa élvezete után, az enyém tiéd közötti fogalmát vádolták tévesen értelmezés, városunk egyik szorgalmas gazdáját Bogdánfi Danielt szemelték ki prédájuk áldozatául, kinek záros gabonásából martius 6-án éjjel 23 liter gabonát elloptak. —

Ezen kívül Fodor Dani Körmenői Ferenczétől 1877 január havában több értékű szalonát tolvajlott el. —

A kir. törvényszék vádlottakat a tolvajsági bűntényben bűnösnek mondván ki a kártérítési kötelezettség mellett Fodor Danit 1½ évi, más hármat 6—8 hónapi hetenkénti egy napi böjttel szigorított börtönrre ítélte.

Vádlottak az ítélet ellen felhívást jelentettek. —

(—)

H i r o k.

— **Hirtelen halál.** Nagy Pálné új tordai napszámosné e hó 16-án hirtelen meghalt. Az a gyanú terjedt el, hogy férje, kivel rossz viszonyban s folytonos ezivakodás közt éltek, talán föbe ütötte volna. Az orvosrendőri vizsgálat s e hó 17-én végrehajtott boncolás azonban a külső erőszaknak vagy sértésnek nyomát sem lel, s megállítja a szeszitalok mértéktelen élvezése okozta szélhűdést. Emésztő szerveiben a boncolás alkalmával is nagymennyiségű pálinkát találtak.

— **A háboru vége.** Két tiszt sőtalt délezenen Bukarest főutezáin. Az egyik orosz s másik oláh tiszt volt, s derült kedvben valának mindkotten. Politizáltak vala pedig szörnyen s azon törték a fejüket, hogy mi lesz a háborunak a vége? „Akarod tudni a végét?” kérdi a muszka tiszt a románót. „Kíváncsi vagyok reá” mondá emez. — „No hát pajtás — ez lesz a vége” — s ezzel a muszka tiszt bagaria eszmája az oláh tiszt egy kifejezhetlen részével érintkezett. — Hát bizony ez lesz a vége.

— **Torda város képviselő testülete** ma délután 2 órakor közgyűlést tart melynek tárgyai: A behozatali díjak és hidvám szedés jogának 1878 jannár 1-től hazonbérbe adása feletti intézkedés. Lutsch Sámuel eserepésűre megvétel feletti határozat. Szilágyi Pálné kérése a hidvám fizetés alóli felmentéséért. Viski Györgyné kérése férje fizetésének részére leendő utalványozásáért. Csonka József kérése a kebeles polgárok sorába leendő felvételéért. A tehéncsorda pásztorak kérése bérök felemeléséért.

— **A „Victoria” bukása** városunkban és a vidéken nagy izgatottságot keltett. Sok az érdekelt egy vagy más oldalról, vagy mint részvevőnek vagy mint biztosító felek. Némelyik ez utóbbiak közül közvetlen a bukás előtt fizette be esedékes járulékát, s nyomban rá következett a krach. A vezér igazgató ur ugyan ad tanácsot az ügynökhöz és felekhez intézett körlevelében, hogy ezután hol biztosítsanak, s ez nagy előre látásra és életrevalóságra mutat, s az első magyar általános biztosító társaság köszöntettel tartozik a volt vezér igazgató urnak, de arra adjon tanácsot, hogy a károsodástól hogy menekedjünk, mert körlevelével vajmi kevés szolgálót tett a közönségnek, — annyit bármelyik ügynök megtesz — az általa képviselt társaság érdekében.

— **Az első fillér estély** jövő vasárnap tartatik meg a kaszinó termében A program igen érdekesnek mutatkozik. Előadás után táncz. Ez a mulatság oly olesó, s az előmozdított czél anyira szent, hogy meg nem jelenésünk méltán eshetnének megróvás alá. Mi azonban nagy érdeklődést tapasztaltunk minden körben s hisszük, hogy zsufolt házuuk lesz.

— **Haladás!** Felső Szelistyén (Ma-

rosmegye) a román lakosok kötelezték magukat, hogy több szesz ital izlelni nem fognak. E czélból formális egyület alakítottak s kötelezték magukat pénzbiroság megfizetésére, ha e fogadalmukat megszegik. — Meglátjuk majd az eredményt. Az egész dolgot pedig megcsinálta a lelkes, s ki nem dőzsöl a néppel a kocsimában mint akár hány helyt, hanem iparkodik attól népét távol tartani. Ugy a jó utba igazító pap, mint az engedelmes nép büszkének lehetnek egymásra.

— **A mohácsi választást** az igazoló bizottság megsemmisítette, mert a szavazás nem szavazó lapokkal történt hanem elnök információi és predieációi folytán a nép kikiáltotta Pap Lászlót (a választási elnök), Pap Hilár (írnök Tordán) és Rác Párthent képviselőknék; egy megbotránkozott román közbe kiállítására s általa előidézett disputa után lett a kettő mellé Kolcsár esperest megválasztva.

— **A belügyminiszter** elrendelte a régi megyei bizottság egybehívását a végett, hogy a további lépéseket az átalakulás ügyében megtegye. A bizottság mint tudjuk, december 15-ére hivatik egybe. Az új bizottság pedig december 28-án következő napjain alakul s szervezi tisztí karát.

— **Felkértünk a következő sorok közlésére.** Tisztelt Szerkesztő ur! Kérem sziveskedjék a „Haladás” „Hirek” rovatában közzétenni, miszerint az ügyvéd Bartha Gergelyné és nővére Horváth Polixéna által, a török sebesültek javára ajándékozott, s a tordai nő-egylet által kisorolt női virágrész asztalt virágtartó asztalra, a kitűzött sors nevek mind bététettek. Minnek folytán a sorshuzás a f. hó 25-én tartandó fillérestélyen nyilvánosan fog megtartatni. Mit a midőn tudomásra hozók egyszersmind kinyilatkoztatom, hogy az előbb ijelölt, fillérestélyen egy a jelenlegivel hason érvényű pótsorsolási iv, fog letéetni, és hogy a sorsolás eredménye, a részvevők neveivel együtt, a Haladásban közzöletni fog. Torda, 1877. nov. 20-án, nő-egyleti elnöksége.

— **Török logika.** Egy török katoná fekküdt nehezen megsebesülve a kórházban. Az angol orvos le akarta vágni a lábát. „Mi lesz, ha le nem vágják a lábamat?” kérdi a mohamedán. „Bizonyos halál” válaszol az orvos. „S ha levágják?” — „Mint nyomorék talán élni fog,” mondja az orvos. — „No akkor csak hagyjanak békét nekem. Inkább meghalok, mert belejutok így a hetetik paradicsomba. Ha pedig mint nyomorék élve maradok, legalább negyven évig kell hogy eltartson a szultán — pedig tudom, hogy nincs pénze.” S úgy lön, miként mondá: elköltözött a hurikkal telt hetedik paradicsomba.

CSARNOK

Osman pasa.

Noha már néhányszor volt alkalmunk leírást közölni a „plevnai oroszánról”, örömet átvesszük azon érdekes jellemrajzot, melyet a Frankfurter Zeitung harczteri tudósítója közöl Osman pasáról, a nála tett látogatás alkalmából.

Osman pasa nem barátságatlanul, de tartozkodással fogadott bennünket, elolvasta megbízó leveleinket s csak annyit mondott: „Pek eji” — jól van. Mellette Riza bey, törzskari ezredes volt, ki folyékonyan beszél francziul s azért társalgásunk alkalmával tolmács gyanánt szerepelt. Osman pasa lassankint beszédesebbé lön, sőt olykor mosolygott. Egyszerű és igénytelen sátra előtt orosz ágyu s földbe szurt kozák dzsida áll. Osman pasa észrevevén, hogy tekintetem a lándzsára fordult, sajátoságot eszközt mutatott elő. Ez nagyon elegánsan kiállított revolver-tok volt, melyből a fegyver agya kilátszott a rajta levő aczélgürüvel.

„Vegye csak ki a fegyvert” — mondá a pasa.

Kivettem, s mit láttam? Egy darab barna, revolver-formára faragott fát. Osman pasa mosolygott meglepetésem fölött. Ezt, mondá, néhány nap előtt egy elezett orosz tiszt derekára kötve találtuk. — Miért viselt e tiszt ily ártatlan játékszert valóságos fegyver helyett — talán csak valamelyik társa tudná megmondani. Lehetséges, hogy a revolverek dolgában is úgy megsalták az orosz kormányt, mint a löpor tekintetében, mely sok raktárban szénporból állt.

Osman pasa nem „Bazine” s nem is „amerikai ezredes”, minek nehány lap meg akarta tenni. Csodálkozom igazán, hogy „Cagliosiro”, vagy a „bolygó zsidót” nem födötték még föl benne. Osman pasa török, még pedig tösgyökerező török, ki a stambuli katonai akadémiából került ki, sohasem utazott nyugot Európában, s csupán törökül beszél. Középmagasságu, athletai idomu férfi: valóságos Herkules, ellátva a legnagyobb férfi-erő jellemzőkontúráival: rövid bikanyakkal, hatalmas vállakkal, vastag s izmos lábakkal. A francziák közmondászerűleg szokták használni a kifejezést: „Erős mint egy török.” Nos Osman pasa erős mint „két” török.

Feje pompás. Vonásai korántsem finomak, de szabályosak és kellemesek. Kevésé szürkébe játszó korszakál keriti ezen arcot, mely nyugalmat, komolyságot, határozottságot, de egyuttal szelidséget és némi iróniát tükröz vissza. Szelei nagyok s erősen nyitottak. Tekintete olyan, mint a lesben álló oroszláné. Haragos pillanatban e tekintet kővé dermedzheti azt, kire fordítva van, míg máskor elbűvöl.

A tábornagy öltözte egyenruhának alig nevezhető. Sötét zubbonyt, ugyanoly színű hosszú mellényt s szűk nadrágot visel, sarkantus csizmákkal. A török feze martiálisan ül feje bubján, s füle mögé mindig irón dugva. A táborban kardját sohasem köti föl de tábori társesó nélkül soha nem látható. Már öltözet tekintetében is ritka alak a török tábornokok között. Minden ruhadarab feszesen áll rajta, s olyan tiszta, mintha ujdonatuj volna. Az egyszerűséggel nála elegancia s bizonyos kacérság párosul. Láttam kabát nélkül, sötétkék, finom selyemből készült ujasban. Ha sátra előtt áll s távolba tekint — csigaretet sziva vagy paranesokat oasztva — minden mozdulata s állása szép, a nélkül, hogy keresett volna.

Osman pasa nem fanatikus, de jámbor. Én ugyan sohasem láttam, hogy elvégezte volna ajtatosságát mohamedán módra, de tudom, hogy imánkozik. Kevészavu s ugyszólva senkivel sem társalog. Tiszteit lesik paranesát, rövid jelentést tesz, s azután visszavonulnak a háttérbe. Ép oly nagy hallgató, mint Moltke. Munkaereje rendkívüli. Mindig dolgozik s alig alszik. Noha azonban erélyes, önálló, határozott és szilárd, mind az aczél, mégis ne továbbja a szerénységnek. Nines tudatában saját értékének s kevésre becsüli öntetteit. Hadi bulletin-okat nem ismer. Konstantinápolyba küldött jelentései három-négy szóból állanak. Nem írja le tetteit, csupán az eredményt jelenti lakonikusan. Ime azon férfi, ki tettei által aranybetűkkel írta be nevét a hadtörténelem könyvébe.

KÖZGAZDASÁG.

Adalék a csehországi gyümölcsészet ismertetéséhez.

A carlsbadi fürdőben tartózkodásomat gyümölcsészeti kedvtelésem érdekében is felhasználandó, pomologicus kirándulásra határoztam el magamat, Saan és Kaaden közelfekvő városok vidékére mely gyümölcstermeléséről nevezetes. A

délelőtti személyvonattal indulván e onnan, d. u. 2. órakor érkeztem Saan városába hol mintegy 1½ órán át kellett vesztegelnem, míg egy szerény egyfogatu bérkocsit találhattam, mely ismét 1½ óra alatt kivitt Sterkowitz nevű faluba, Rodt Kelemen, az itteni gyümölcsésznek nestora, s Csehország határán tul is híres pómológ birtokára. Mondhatom, nagy kíváncsiság vonzott e hely felé, hol azok után, mit tulajdonosának rendkívüli gyümölcsészeti szenvedélye, s annak alkalmazásában szakértelme s bő áldozatkészségéről hallottam s olvastam, a gyümölcsfatenyésztés egyik legbiztosabb telepét véltem feltaláltatni; s ezen kíváncsiság még fokozódott az utközbeni benyomások által, midőn már a Saan város közvetlen szomszédjában fekvő Trnowán nevű falu (s vasuti állomás) határán igen szép fejlettségű, s gyümölcsel dusan megrakott fák mentében vezetett utunk, mely gyümölcsfasorok a majdnem kizárólag gyönyörű komlültetvényekkel borított s nagyobbára Saazi polgárok tulajdonát képező kerteket szegélyezték. Többnyire körtefák voltak, mint utólag értesültem az itt „Koppertscher”-nek nevezett Liegel vajjónéz téli, s „Nagy Szűzkörtve” nevezetű, itt különösen honos nyári fajbéli példányok; melyek valóban már rendkívüli termékenységükkel fogva megérdemlik azon kedveltséget, melyben részesülnek. — Trnowan megett nem sokára letértünk az eddig követett szélesebb utról s ha jól emlékszem Drahoitz nevu kicsiny falun áthaladva egy elég rossz karban levő mellékutra tértünk, melyen lejtősen haladván, nem sokára rábukkantunk Sterkowitz falujára. — Kedvezőtlen időpontban értem Rodt Kelemen ur udvarába, a háziurnál épea meghívott vadásztársaság ült ebédnél, mely iránt első sorban kellett házi uri kötelességeit teljesíteni, — s a kertész otthon nem volt, s így eunek megérkezetéig Rodt ur unokája, egy udvarias fiatal ember, ki azonban a gyümölcsészethen eem igen tájékozottnak vallotta magát, volt nyájas kaulauzom. — Legelőbb is egy tágas növényházba vezetett, melyben meglepetésemre csak egyetlen fügefát láttam, — de ez aztán megérdemelte ez elnevezést. Főtörzse egy férfi nyak vastagságu s körülkuszva több vékonyabb főhajtásokkal, ágai mint egy 4 öl szélességben s 2½ öl magasságban nyulnak szét s a helyiséget, mely tére füfással van ellátva, betöltik. Évente kétszer hoz s érlel gyümölcsöt s ez uttal is meglehetősen meg volt rakva Ezen fügefá, s egy „Birne am Öhlberg” nevű hihetetlen termékenységu körtvefa Sterkowitz főbüszkeségét képezik, s mint fiatal vezetóm mendá, a fügefá nem csak Csehországban, de azon tul is ritkítja páriját. Korát meghatározni nem tudá, de ugy vélekedett, hogy 1829-ben midőn Rodt ur a Sterkowitzi birtokot megvette, a fügefát már ott találta. (Vége köv.)

Piaczi árjegyzék.

a tordai vásárra 1877. nov. 17. hozotti tárgyaknak

1 hecroliter: t. buza 8 frt. 50 Tavasz tisztabuza 7 frt. 50 — Eleybuza 7 frt. — kr. rosz 6 frt. 50 — Árpá 3 frt. 50 kr. Zab 2 f. 25 kr. Törökbuza 5 frt. 50 kr. méter mázsa széna kötetlen 2 frt. 25 kr. Alomszalma 1 méter mázsa 25 kr. Tüzifa köbmöter 3 frt. 20 kr. Marhabus 1 kilogramm 36 kr. Disznóbus 1 kilogramm 48 kr. Turó 1 kilogramm 56 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdér. nov. 20. 5% Metaliques 63.15. — 5% Nemzeti kölcsön 60.60 1860-iki államkölcsön 74. — Bankrészevények 112.75 Hitelrészevények 8.18 London 203.60 — Urbéri kötvények: Magyarországi 118.70. Temesvári 78.30 Erdélyi 77.50 Horvát-szlav. 75.25. Ezüst 106.40. Cs. kir. arany 5.67 — Napoleond'or 9.53.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajd. Volz B.

H I R D E T É S E K.

VOLZ és TÁRSA könyvkereskedésében Tordán, kaphatók a következő általánosan kedvelt naptárak az 1878-ik évre.

Az általános közkeveltségű közhasznú Erdélyi képes Naptár ára	30 kr.
Magyar Polgár Naptár tiszticím tárral	60 "
A Magyar nép	30 "
Közhasznú és közszéplu N.-Enyedi Naptár	25 "
Istvánbácsi Naptár	50 "
Protestáns új képes Naptár	50 "
Falusi Gazda Naptára	80 "
Lidércz	60 "
Honvéd	60 "
Népszászó Naptár	40 "
Nemzeti nagy képes Naptár	1 frt. —
Iparos Naptár	50 "
Deák Ferencz Naptár	50 "
Eötvös Naptár néptanítók számára	60 "
Neveünk Naptár	40 "
Határidő Naptár, mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok, gazdatisztek, utazók és üzerek számára	1 frt. 20 "
Íródi Fali Naptár, mindennemű hivatalok, iródák, pénzüntézetek, egyletek számára	30 "
Kaphatók még a következő tankönyvek Népiskolák számára:	
Magyar ABC és elemi olvasókönyv Gönczi Páltól	14 kr.
Vezérkönyv ehez	18 "
Fali Táblák Göntzi Páltól	2 f. 40 "
Nyelvtani gyakorlókönyv Nagy Lászlótól a Népiskolák II. és III. IV. osztályai számára, ugyan ezekhez vezérkönyvek	20 és 32 kr.
Magyar olvasókönyv Gáspár Jánostól a Népiskolák II. III. IV. V. és VI. oszt. számára. Vezérkönyv a Beszéd és értelem gyakorlatokhoz Nagy Lászlótól	24 kr.
Rajzminták Szabó Endre és Tóth Tamástól	1 fr. —
Utmutató az elemi Rajztanításhoz Maszák Hugótól	60 kr.
Írásbeli mozgatható betűk	70 kr.
Nyomatásbeli	60 kr.
ABC és Olvasókönyv a katolikus elemi iskolák számára	18 "
Első nyelvgyakorló és olvasókönyv a luth. el. isk. számára	27 "
Nemzeti kis ABC	12 "
Számolási Gyakorlókönyv, Népiskolák számára	25 "
Számítás a Népiskolákban Brassai S. I.	40 "
Számvetés Peldatár II.	16 "
A Földrajz elemei Herczeg Sándortól	20 "

Első oktatás a Földrajzban Erdődi Jánostól	25 kr.
Kis biblia Szász Károlytól	25 "
Magyarország Története Rajcsányitól	30 "
Szépírásminta magyar	10 "
" német	12 "
Az illem és tisztesség arany szabályai	25 "
Rendszeres utasítás a szép és gyors írás 3. — legfőbb 4. hó alatti elsajátítására Fiedler Tamástól	50 "
Európa kézi abrossza	25 "
Az Osztrák-Magyar Monarchia kézi abrossza	25 "
a Magyar Korona országai kézi abrossza	25 "
Továbbá ugyan csak fennirtaknál kapható:	
Föld és Természettudomány Jánosi Ferencztől	40 "
O- és Uj- Szövetségi Szt.-Történetek Éltés Károlytól	80 "
Egri elemi Kátó	8 "
" Kis	18 "
" Közép	32 "
" Nagy	50 "
Bibliai Történet kisebb Roder Alajostól	23 "
" nagyobb	60 "
Számítás Császár Károlytól I.	60 "
Népszerű Természettudomány Orbán Józseftől	60 "
Önsegély, Orvosi tanácsadó Dr. Ernst L.-től	2 f. —
Selbsthilfe, ärztlicher rathgeber von Dr. L.-Ernst	2 f. —

Ezen kívül nagy raktára a felsőbb iskolai könyveknek, a netalán hiányzó iskolai vagy más bármilyen iródmű termékek gyorsan és eredeti árban beszerezhetnek. Dus raktára minden az iskolákban szükségelt cikkeknek Író-, Papír és Rajzszereknek a legjutányosabb szabott árakon. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Végre pedig —

K Ö N Y V N Y O M D Á N K

elvállal minden nemű nyomtatványokat szintén a legjutányosabb árak mellett, egyuttal tudatjuk hogy

a nyomdába egy tanuló felvétetik értekezhetni fenn irtak könyvkereskedésében.

Figyelemreméltó idegbajok- és nehézkórban szenvedőknek

Legujabban feltalált gyógymód
Számítalan hálaíratot
mutathat fel sikeres gyógyításról

Sylvius Boas

Specialista idegbajokban
Értekezhetni reggel 8 órától este 8 óráig
BERLIN SW.

Friedrichstrasse 22.

Levélbeli megkeresésre is.

(15—62 102)

SYLVIUS BOAS urnak
az Auxilium orientis feltalálója

Specialista idegbajokban
Berlin Friedrichstrasse 22, I.

Igen tisztelt uram!

F. évi aug. 7-ikéről kelt levelét vettem s azonnal válaszoltam volna, de miután fiamnál, kivel az ön *Auxilium orientis*-t használtattam a göresök elmúltak várni akartam, hogy megtudjam vajlon ismétlőd. fognak e azok, de istennek hála aggodalmam alaptalan volt s így fiam ismét az iskolába járhat kényszerítve látom magam ezért önnek, mint *ki Auxilium orientis* szerével fiamat visszaadta legmelegebb köszönetem nyilvánítani.

Thieme Lajos kertész

Hogy a fenebbiek igazságon alapulnak bizonyítom.

községi
pecsét.

Nützsche F.
k. előljáró.

A Victoria esőbejutásával ennek minden biztosítási megsemmisülvén, azok megújítására, valamint új biztosítások kötésére leginkább ajánlható

A North British und Mercantile

magyar-angol tüzkár biztosító részvény
társulat, melynek székhelye London és
Edinburgh,

alapított 1809-ben 20 millió frt. alappal

és ma már 43 millióra szaporodott csak a tűz biztosítási alap-tőkéje.

De nem csak ez óriási alap és nem csak 68 évi fennállása,

de olcsó díjtételei is ajánlják

e társulatot, mely 20--30 % -al olcsóbban biztosít minden más csak megbízható társulatnál is. Biztosításra elvállal minden féle, épületeket, gyárakat, gépeket, gazdasági eszközöket, butorokat, ruhaneműeket, takarmányt és gabonát, árucikkeket és barmokat sat.

Biztosításokat és utbaigázításokat elfogad és szíves kézséggel eszközöl

Marusán István

a North British und Mercantile
Torda-aranyos-megyei Főügynöke
lakása piac Horváthy ház